

Datum: 17.10.2019.

Izvješće aktivnosti Cochrane Bosna i Hercegovina

Cochrane Bosna i Hercegovina je službeno osnovan (Launch of Cochrane) 12. svibnja 2018. u Mostaru godine pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru kao podružnica Cochrane Hrvatska na sastanku uz potporu izvršnog direktora Cochranea, Mark Wilson, na kojem su se okupili suvoditeljice Hrvatskog Cochrane dr. sc. Tina Poklepović Peričić i doc. dr. sc. Irena Zakarija-Grković; voditeljica Cochrane Bosna i Hercegovina doc. dr. sc. Filipa Markotić; predsjednica Savjetodavnog odbora Cochrane Bosna i Hercegovina i prodekanica za znanost Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, izv. prof. dr. sc. Katarina Vukojević; članica Savjetodavnog odbora Cochrane Bosna i Hercegovina, doc. dr. sc. Vlatka Martinović; i članovi tima Cochrane Bosna i Hercegovina: doc. dr. sc. Svjetlana Grgić, dr. sc. Josip Šimić, Ana Ćuk, Nikolina Penava, Matija Mikulić-Kajić.

Aktivnosti i dosadašnji rad Cochrane Bosna i Hercegovina do rujna 2019. se očituje kroz slijedeće:

1. U suradnji s kolegama **Medicinskog fakulteta u Rijeci** koji su uključeni u Cochrane hepatobilijarnu grupu pod vodstvom prof.dr.sc. Davor Štimac, održan je **tečaj „Medicina utemeljena na dokazima i Cochrane metodologija“** za doktore medicine i stomatologije, specijalizante svih grana medicine, magistre farmacije, studente poslijediplomskih doktorskih studija biomedicinskih i zdravstvenih znanosti 20. i 21.9.2018. u Mostaru gdje je bilo 40 sudionika koji su završili navedeni tečaj. Predavači i edukatori će biti prof. dr. sc. Davor Štimac, prof. dr. sc. Goran Hauser, doc. dr. sc. Goran Poropat i dr. med. Tin Nadarević iz KBC Rijeka, koji su eksperti u području metodologije izrade Cochraneovih sustavnih preglednih članaka.
2. Doc. dr. sc. Filipa Markotić u listopadu 2018. održala predavanje o Cochrane sustavnim pregledima za polaznike Dokorskog studija Medicinskog fakulteta u Mostaru u sklopu predmeta o izradi znanstvenih istraživanja na zamolbu pročelnice katedre prof. dr. sc. Violeta Šoljić.
3. U suradnji s voditeljem, **prof. Christian Gluud, Cochrane hepatobilijarne grupe Copenhagen Trial Units u Copenhagenu** u 11/2018 kolegice doc. dr. sc. Filipa Markotić i doc. dr. sc. Svjetlana Grgić su provele mjesec dana učeći o izradi protokola za sustavni pregled te postignuta suradnja za izradu sustavnog pregleda pod nazivom **“Benefits and harms of antibiotics for people with acute cholecystitis or acute cholangitis or both“** koji je danas u fazi recenzije.
4. Članovi i prijatelji **Hrvatskoga Cochranea, Cochrane Bosna i Hercegovina okupili su se na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu** kako bi proslavili 10. godišnjicu Hrvatskog Cochranea.

5. Na Medicinskom fakultetu u Splitu 8. svibnja 2019. godine održan je **11. hrvatski Cochrane simpozij koji je ove godine organiziran u suradnji s Filozofskim fakultetom u Splitu** kojem su na srdačan poziv suvoditeljica Cochrane Hrvatska, nazočili suvoditeljice Cochrane Bosna i Hercegovina doc. dr. sc. Filipa Markotić i doc. dr. sc. Svjetlana Grgić, v.ass. Kaja Mandić.

Na tečaju "**Kako napraviti sustavni pregled literature: osnove metodologije i praktični koraci**", održanog **od 9. do 10. svibnja** 2019. godine na Medicinskom fakultetu u Splitu sudjelovale su aktivno doc. dr. sc. Svjetlana Grgić i dr. Nikolina Penava.

Kolegica dr. Nikolina Penava je u procesu planiranja izrade prijave teme doktorske disertacije kojeg želi napraviti u vidu sustavnog pregleda iz polja ginekologije s perinatologijom te su u tom pravcu uspostavljene komunikacije s Cochrane grupom iz tog područja.

6. Doc. dr. sc. Filipa Markotić i dr. sc. Mahir Fidahić su u tri navrata tijekom 2018/19 godine sudjelovali na edukativnim radionicama AKAZ-a (Agencija za akreditaciju u zdravstvu) u vidu pozvanog predavanja o „Medicini utemeljenoj na dokazima“ ispred Cochrane BiH.
7. Kolega dr. sc. Mahir Fidahić ispred Cochrane BH je imao priliku po prvi put u vidu pozvanog predavanja predstaviti rad i aktivnosti Cochrane u BiH na stručnom skupu 5. kongresu infektologa i 2. kongresu mikrobiologa koje se održao u Tuzli od 19. - 22. 09. 2019. te steći simpatizere među kolegama infektolozima i mikrobiolozima.
8. Danas Cochrane Bosna i Hercegovina ima 15 članova, 34 suporters i 1 partnersku organizaciju te u aktivnosti potraži za ostalim partnerskim organizacijama.
9. Prevoditelji u bazi hrvatskih prevoditelja su: Ana Ćuk, Gordana Berić Jozić, Martin Kondža, Matija Mikulić, Alisa Ćorić, Vinka Mikulić, Danijela Škobić, Katarina Vukojević, Nikolina Penava, Svjetlana Grgić i broj prevedenih članaka u proteklih godinu i pol oko 100.
10. Prevedene članke na hrvatski jezik prevoditelja iz BiH promoviramo na medijima kao što su facebook, instagramu, web stranici Cochrane BH, te povremeno novim aktivnostima i informacijama.
Cochrane BH polako, ali sigurno prevodi Cochraneove laičke sažetke na hrvatski jezik. Poteškoće s prijevodom su nastale početkom siječnja do lipnja 2019. godine zbog izmjene platforme na Cochrane Hrvatska i izmjene voditelja koji su dodjeljivali prijevode prevoditeljima u BiH. Od lipnja 2019. godine, nova voditeljica za podršku prevoditeljima je dr. Ružica Tokalić s kojom imamo izvrsnu suradnju do sada i prijevodima.
11. Rad i aktivnosti Cochrane BH prezentiraju se svaki mjesec na redovnim mjesečnim sastancima s članovima Cochrane BH koji se održavaju dogovoreno, osim u ljetnim mjesecima (lipanj, srpanj, kolovoz) za vrijeme godišnjih odmora i u mjesecu prosincu.

Redovno u mjesečnim kontaktima sa suvoditeljicama Cochrane Hrvatske putem skypa, maila ili sms poruka.

12. Planovi:

- Ukoliko se osiguraju finansijska sredstva, 6. prosinca 2019. na Medicinskom fakultetu u Mostaru u dogovoru sa suvoditeljicama Cochrane Hrvatska planiramo **jednodnevni simpozij pod nazivom „Cochrane za sve“ kojim bi obilježili prvu godišnjicu rada Cochrane BH** s pozvanim predavanjima suvoditeljica Cochrane Hrvatska te iskoristiti priliku za prezentaciju laicima i zdravstvenim djelatnicima, s ulogom i djelovanjem Cochranea, vrijednosti Cochraneovih dokaza u svakodnevnoj kliničkoj praksi, ali i u postupku donošenja odluka u zdravstvenom sustavu.
- U planu je ove godine aplikacija za predmet o Cochraneu na poslijediplomskij nastavi Medicinskog fakulteta u Mostaru
- Budući da je većina članova Cochrane BH u angažmanu na nastavi diplomskog i poslijediplomskog studija na Medicinskom fakultetu, planira se na svojim predmetima na jednom satu i promovirati Cochrane sustavne preglede.